

Motion till riksdagen 2021/22:956

av Anna Vikström (S)

God och nära mödrahälsovård och förlossningsvård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utveckling av nära vård och kontinuitet inom mödrahälsovård och förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt kvinnokonventionen ska kvinnor garanteras lämplig vård vid graviditet, förlossning och amning och särskilda utmaningar ska uppmärksammas och tillgodoses när det gäller hälso- och sjukvård för kvinnor på landsbygden.

I Sverige sker inom hälso- och sjukvården en förändring till en mer nära vård där primärvården är navet i vården. Ett av målen är också att det ska bli en mer delaktig patient- och personcentrerad vård. Omställningen till en mer nära vård är en strukturreform som ska beröra hela hälso- och sjukvården. Inom förlossningsvården har utvecklingen dock sedan länge gått i en annan riktning och blivit alltmer centraliserad och högspecialiserad. Nedläggning av förlossningskliniker väcker mycket kritik. Vi läser i tidningarna om kvinnor i Kiruna som får åka 40 mil för att kunna få ett ultraljud under graviditeten och att förlossningskliniker helt har stängt under sommaren vilket orsakat långa resvägar.

Det borde förekomma, men finns inte i någon större utsträckning, politiska diskussioner och förslag på hur förlossnings- och mödravården skulle kunna utvecklas till en mer nära och personcentrerad vård. Dessa diskussioner borde inkludera kvinnor, som i hög grad historiskt inte har haft någon större möjlighet att påverka organiseringen av mödra- och förlossningsvården politiskt på nationell nivå. När vi nu firar 100 år av kvinnlig rösträtt kan vi konstatera att beslut har tagits i frågan i riksdagen på den tiden när kvinnorepresentationen låg på en mycket låg nivå. Många beslut har också tagits i olika medicinska råd av läkare utan kvinnlig representation. När styrning och beslut på

70- och 80-talet flyttade till regionnivå har kvinnor dock kunnat ta ett politiskt inflytande utifrån sina mandat. De stora linjerna i förlossningsvården med en högspecialiserad sjukhusvård ligger dock fast i hela landet.

I takt med att forskningen visar nya resultat om förlossningsvårdens organisering och kvinnors önskemål om mödra- och förlossningsvården borde det diskuteras politiskt hur en nära vård skulle kunna se ut i framtiden. Kvinnans självbestämmande borde förstärkas inom kvinnosjukvården. Vad forskningen säger och hur vården kan bedrivas mer effektivt borde analyseras. Om förlossningsvården skulle kunna differentieras, vad som ska ingå i primärvården och vara nära när det gäller mödrahälsovård och annan kvinnohälsovård och vad barnmorskornas kompetensområde att självständigt handlägga normala graviditeter och förlossningar skulle kunna utvecklas till i framtiden.

Anna Vikström (S)